

DREAMS OF CLAY

Pernilla Norrman - Ulrika Henström - Helena Andersson

SJÖBO KONSTHALL

5/7 - 16/8 2008

DREAMS OF CLAY

BERÄTTELSER I LERGODS

Tanken på att visa en utställning med enbart konstkeramik på Sjöbo Konsthall väcktes av det stora publika intresset för förra årets sommarutställning med brukskeramik på Elfstrands Krukmakeri & Arbetslivsmuseum i Sjöbo. Besökarna berättade att de under sina egna konstrundor passade på att se flera olika keramikutställningar.

Vi tyckte därför att det skulle vara roligt att ge dem och alla andra en chans att se ännu mer spännande, samtida keramik i Sjöbo

- en trakt med en stark keramiktradition.

Som ett startskott på flera utställningar som den här vill vi i sommar återknyta lite extra till just Elfstrands Krukmakeri och dess historia. Vi har därför valt att bjuda in tre keramiker som i sin konst visar ett tydligt släktskap med Axel och Albert Elfstrands keramik. Gemensamma beröringspunkter går bland annat att finna i hantverksskicklighet, valet av lergodsleran, bränningsteknik, den öppet redovisade arbetsprocessen, de starka allmogefärgerna hos engobe och glasyr, den naivistiska stilen och det organiska och expressiva formspråket.

Helena Anderssons verk är vedbrända och den ojämna temperaturen från bränningen syns som vackra färgskiftningar hos skärven på verkets oglaserade delar. Glasyren är tydligt glasartad med rena, klara färger och med ett djup som påminner om akvarellens. Objekten bär på en tydlig spänst och balanserar ofta perfekt mellan det sofistikerade glansiga intryck som glasyren ger och den matta, råa, tummade och ringlade ytan där fingeravtryck och mönster från verktyg ofta är tydliga. Det finns flera taktila dimensioner i verken som därför upplevs som oerhört fysiska med sina torra, matta, sträva, hala, räfflade eller spruckna ytor. Det expressiva formspråket i *Helena Anderssons* konst är likt rena starka känslor förevigade i ett tidlöst material.

I *Ulrika Henströms* konst syns ingen naturalism som gör anspråk på att vara verklighet, istället gäckar gestalterna oss med sin otydlighet likt fragment av något större. Färgerna löper lätt i lager på lager över leran och ger flyktigt liv åt gestalter och föremål. Mitt i det lösryckta och vemodiga anas ett finurligt leende och en vänlig berättarröst. Tillsammans bildar verken en drömd, naivistisk verklighet som övertygar den mest klarvakna betraktare.

Pernilla Norrman gräver sin egen lera och låter lergodsleran stå i centrum i det färdiga konstverket i sin råa oglaserade enkelhet med färgskiftningar från mineraler och eld. En vedbränd ask med sitt lock bildar en meditativ betraktelse över det förgängliga och det sköra i det som är mänskligt liv men också över styrkan och det solida i naturens olika element. Tunna väggar och cirkelformer besjunger upprepadets poesi där allt skall återkomma och födas på nytt. Föremålen vilar stilla mot marken och bildar ett keramiskt epos över vår tid på jorden.

Dreams of Clay – berättelser i lergods är ett poetiskt möte mellan tre samtida konstnärer som berättar tre fantastiska historier med leran och eldens hjälp. Verken har sina rötter hos keramiker som Hertha Hillfon och Anders Liljefors där expressionism, materialkännedom och hantverksskicklighet är grundläggande. Tillsammans bildar verken en utställning där naturen hela tiden finns närvarande som en källa till kraft och inspiration.

Susanne Berglund,
keramiker samt konst- och museivetare

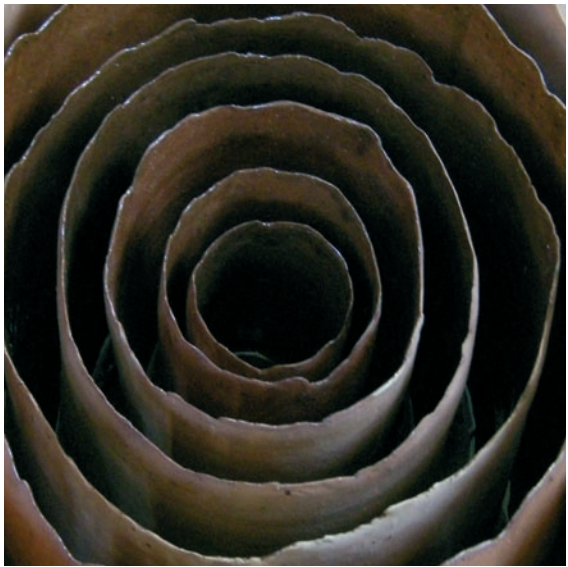
PERNILLA NORRMAN

Pernilla Norrman är född och bosatt i Malmö. Efter en universitetsutbildning inom samhälls- och kulturvetenskap vidareutbildade hon sig i handens kompetens på Capellagården på Öland 1999–2001. Hon har fått en rad stipendieutmärkelser för sitt arbete: bl a Siv och Carl Malmstens stipendium (2001), Bildkonstnärsfondens stipendier (2002 och 2004), Malmö Stads Kulturstipendium (2006). Pernilla Norrman har deltagit i utställningar som The Swedish Show, Baltimore USA, (2005), Gudomliga Skärvor, Ystad och senast Liljevalchs vårsalong, Stockholm (2008).

”Elin Wägners tankar kring miljö och natur går igen i Pernilla Norrmans förhållningssätt till sitt skapande. En ödmjuk reflektion över den livgivande jorden och tidsrymders inverkan på människors identitet och miljö förenar deras idévärldar. Ett föremål kan bära såväl tidens som sin ägares historia och detta förmedlar Norrmans föremål på ett sublimt och ganska allvarsamt sätt.”
(Thomas Lissing, konstkritiker)

“Uttrycket i mina verk, som balanserar mellan det känsligt sköra och kraftfulla, är nära förbundet med den röda tegellera som tecknar vackert levande och typiskt i Skånes många äldre tegelbyggnader. En central del av arbetet består i att locka fram lerans möjlighet till mineralutfällning och färgnyans i skärvens råa yta. Jag modellerar och bygger, drejar och omformar. Ibland täcks föremålet med infärgad lerslamma, ristas eller stämplas. Det bränns ofta flera gånger, varav en del i vedbrännande atmosfär där flammen löper fritt genom ugnen. Parallellt tillverkar jag korta serier bruksföremål i stengods.”

Sedan flera år arbetar Pernilla Norrman med en organiskt bemängd naturlera som hon gräver upp strax söder om Sjöbo. Bland hennes senaste verk finns en serie kärl som hon kallat 'Time on earth' (efter Leo Hurwitz). Formernas upprepning ger en visuell idé om tiden som parallell, cyklisk och linjär. Tid i relation till växt och åldrande, i såväl yttre fysisk som själslig mening. Att leran hämtats ur jorden med de egna händerna bidrar till verket på ett övertygande sätt: leran har vilat där sedan istidens smältvatten lagrade av den, för att slutligen lyftas upp i en personligt gestaltad keramikutställning. Jordens fasthet och kraft är något att förhålla sig till i en samhälleligt utsatt och föränderlig värld.

ULRIKA HENSTRÖM

Ulrika Henström bor och arbetar i Göteborg. Hon har en masterutbildning i Keramikkonst på Högskolan för Design och Konsthantverk 2001, samt har studerat måleri och skulptur på Gerlesborgskolan.

Ulrika Henström har deltagit i utställningar som 13 Hertha Bengtsson stipendiater, Form, Stockholm (2003) "The Swedish Show", Baltimore USA, (2005) Art-fair Sollentunamässan, Stockholm (2008)

Ur texten för Hertha Bengtson katalogen
"Som fönster mot en främmande men också igenkännbar och välkomnande värld ter sig Ulrika Henströms bilder. Motiven bär ofta en romantisk prägel, med antydda passager till en inre, drömlig terräng. Fragment av sagor och mytologiska berättelser skymtar fram."
(Love Jönsson)

Ur Juryns motivering av Hertha Bengtsons stipendie 2002
"Det är sällsynt att möta en keramikern som på detta sätt fördomsfritt utforskar de måleriska och bildmässiga möjligheterna som ligger innanför det keramiska fältet."
(Torbjörn Kvasbö, Elisa Helland-Hansen)

"I min bildvärld figurerar olika slags gestalter, här finns bla Gröna Melker - en liten nyfiken figur, Himmels gudinnan Nut som nattvandrar och dag- drömmer om små och stora ting, blandade småfåglar och ett och annat litet spöke..."

Ulrika Henströms keramiska figurer kavlas och byggs upp för hand, varje figur är unik, de bemålas med engober och skröjbrännns. Nästa steg är att kombinera/pussla ihop de keramiska figurerna till en berättelse som förtäljer sin alldeles egna historia.

"Jag tilltalas av det naivistiska bilduttrycket och använder lerans plasticitet och färg för att illustrera former och linjespel i keramiska bilder.

I mötet med leran är min arbetsmetod oftast experimentell och intuitiv där jag söker ett direkt uttryck. För mig är leran som formbar färg, att skapa bilder i leran är som att måla i ett levande material, fysiskt och med en taktill känsla.

Collagetekniken är fascinerande, det ger mig en frihet att lekfullt bygga upp och ändra om i kompositionerna under arbetsprocessens gång. Bilderna komponeras i etapper, det är fragment, utsnitt som sprungna ur en längre berättelse."

Till figurerna använder Ulrika flera olika lergodsleror, främst rödlera, men även vit lergodslera som färgas in med olika färgkroppar. Hon använder infärgade lergodsglasyrer och kombinerar blanka med matta ytor.

Ulrika gör även bruksgods, skålar och fat som hon kavlar upp och sedan målar med engober. Även bruksgodset har ett måleriskt uttryck och såväl engober som glasyrer målas på med pensel.

HELENA ANDERSSON

Född i Linköping, bor i Göteborg sedan 1993.
Deltagit i många internationella sammanhang.
Utställningar i Europa, Syd Korea och USA.
Arbetsvistelser i Japan, Tyskland och Danmark.
Inbjudits till
"International Wood Firing Conference" i Arizona, USA.
Mottagit
Sveriges Bildkonstnärskonsts ett- och tvååriga arbetsstipendium
samt Göteborgs stads arbetsstipendium för konsthantverkare
och Västra Götalandsregionens arbetsstipendium.
Förstapris i kategorin "Relief" vid 3. Internationale Keramik-
Biennale der Stadt Kapfenberg, Österrike.
Gästlärare på linjen för keramikkonst på Högskolan för Design
och Konsthantverk vid Göteborgs Universitet där hon också tog
sin magisterexamen 1998.

"Rörelse är ett centralt begrepp i Helena Anderssons keramik.
Skulpturerna pendlar mellan det grova och det subtila. De slår
sig inte till ro. Formerna bär spår av hastiga överväganden och
djärva beslut, infall som ibland balanserar på gränsen för vad
materialet klarar. Även konstnärskapet som helhet präglas av
denna rastlöshet, denna vilja att ompröva positionerna, att
förändra och gå vidare."

"...Dekorativa detaljer skapar glipor i de expressionistiska
gesterna. Resultatet blir inte med nödvändighet en samman-
hållen helhet. Skulpturerna gestaltar en kritik av tanken på
konstverket som en enhetlig utsaga. Formerna öppnar sig
för motsägelser, dubbla identiteter – mitt i raseriet spirar en
ömtålig skönhet."

(Love Jönsson)

"I början av mitt konstnärskap var det viktigt att
arbeta efter ett tema. Ofta var det yttre företeelser som
fascinerade och inspirerade. Idag ser jag på skapandet
ur ett annat perspektiv. Hundratals skulpturer har
jag format under de tio år som jag varit yrkesverksam
och varje skulptur jag gör leder mig vidare till nästa.
Inspirationen kommer ur mitt inre liv.

Det är den våldsamma aktionen i lera, det brutala sätt
på vilket jag hanterar leran, som är berättelsen och den
är viktig för mig liksom mötet mellan lera, vatten och
eld. Min arbetsmetod är fysisk och intuitiv. Formerna
kräver en snabbhet i själva tillblivelsen för att kunna
förmedla den känsla som jag har under en kort stund
jag ser en fantastisk struktur, eller får en märklig
association som påverkar valet av form.

Mycket händer på kort tid. Reliefer formas och
omformas. Det gäller att stoppa i tid och ta tillvara.
Det kräver stor koncentration och erfarenhet."

Blålera från Ängelholmstrakten utgör basen för de
skulpturala arbetena. I den tillsätts både sand och
chamotte för att ge leran stadga. Därefter engoberas
formerna som slutligen glaseras och bränns. Ofta
ligger flera lager av ytbehandlig ovanpå leran, detta
för att skapa djupverkan och framhäva skiftningar i
relieferna. Den högblanka ytan ställs ofta mot den
grova och råa leran. Det kontrastfyllda samspelet är
kännetecknande för Helenas arbeten genom åren.
Skulpturerna är vedbrända till 1100 grader under
12-14 timmar. Det är en bränningsmetod som är tung
och krävande och många kollegor skulle avskräckas
vid blotta tanken på att ensam ro i land ett sådant
projekt.

BRUKSGODS

Samtida bruksgods på Elfstrands

I de parallella sommarutställningarna, på Sjöbo Konsthall och på Elfstrands Krukmakeri & Arbetslivsmuseum, finns en strävan efter att stärka banden med det förflutna. Sjöbo var en gång en riktig krukmakerort. Här fanns den fina skånska leran runt knuten och invånarna hade alltid tillgång till vacker vardagskeramik, framför allt från Axel Elfstrand som under förra seklets första decennium försåg byns invånare med mästerligt drejade föremål.

De mer festliga objekten från hans verkstad var ofta dekorerade med sirliga växtornament och lergods-glasyren var klart gul eller grön. De äldre Sjöboborna minns fortfarande hur man gick till A G Elfstrands Kärllfabrik i byn för att köpa det som behövdes till hushållet eller kanske något fint att ge bort. Idag är det gamla krukmakeriet ett arbetslivsmuseum som även hyser en liten permanent utställning av det som Axel och hans son Albert Elfstrand producerade. För att göra miljön på museet levande och belysa hur krukmartraditionen fortskrider än idag har vi valt att varje sommar bjuda in utställare som representerar det samtida krukmarryrket.

I år har vi – i samarbete med Sjöbo Konsthall – valt att bjuda in tre professionella keramiker som alla arbetat med både konst- och brukskeramik för att på så sätt belysa relationen mellan dessa båda uttrycksformer.

Helena Andersson visar upp ett bruksgods som tangerar det skulpturala och det expressiva. Skärven, engoben och glasyren är i centrum, inget föremål är det andra likt och slumpen leker fritt över objekten som i likhet med Elfstrands egna föremål är av lergods.

På *Ulrika Henströms* fat berättar ofta dekoren en historia som väcker drömlika associationer hos betraktaren. Färgerna som är mustiga och intensiva är pålagda med pensel vilket ger ett akvarelligt bilddjup.

Hos *Pernilla Norrman* är uppdelningen mellan konst- och bruksföremål mer tydlig där funktionen hos bruksgodset smälter samman med formen och ger föremålet ett självsäkert och elegant uttryck.

Susanne Berglund,
keramiker samt konst- och museivetare

Sommararrangemang på Elfstrands Krukmakeri & Arbetlivsmuseum

30 juli kl 17.00

Skånsk Allmogekeramik

Föredrag med Christina Lindvall-Nordin,
författare till boken "Skånsk Allmogekeramik".
Författaren visar även keramik ur sin samling
av skåniskt lergods från trehundra år.

31 juli kl 10.00-12.00

Keramik för barn

Se utställningen "Bruksgods"
och gör din egen mugg, kopp eller fat
under ledning av keramiker Susanne Berglund.
Från fem år. Begränsat antal deltagare.
Föranmälan till Sjöbo Turistbyrå 0416-27201

Arr: Kultur-, turism-, och fritidsförvaltningen.

Medtag gärna egen fikakorg vid arrangemang hos Elfstrands!
Entré till krukmakeriet men ingen extra kostnad
i samband med arrangemang.

Besöksadress:

Elfstrands Krukmakeri & Arbetlivsmuseum,
Valsgatan 1, Sjöbo

Öppet under perioden 5/7 - 17/8:

Lördagar kl 10-14, söndagar 13-16

För mer information ring:

Sjöbo Turistbyrå: 0416-272 01

BRUKSGODS

Pernilla Norrman - Ulrika Henström - Helena Andersson

ELFSTRANDS KRUKMAKERI & ARBETSLIVSMUSEUM

5/7 - 17/8 2008